

THỜI SỰ TÔN GIÁO

NHỮNG QUY ĐỊNH MỚI CỦA VATICAN VỀ CÁC TỘI NGHIÊM TRỌNG NHẤT

Ngày 15 tháng 07 năm 2010, Thánh Bộ Giáo lí Đức tin của Toà Thánh Vatican đã chính thức công bố “*Các quy định liên quan đến các tội nghiêm trọng nhất*”. Linh mục Federico Lombardi S. J, Giám đốc Văn phòng báo chí Toà Thánh đã ra thông báo giải thích về các điểm mới của tài liệu này. Các tội trọng được Vatican nhắc tới ở đây, thí dụ như: Tà giáo, li giáo, xúc phạm Thánh lễ, sự lạm dụng tình dục của các linh mục, đặc biệt với các trẻ vị thành niên. Trong chương 6 và chương 7 của tài liệu này nói về tội lạm dụng tình dục đối với các trẻ vị thành niên (pedophilia) của các linh mục. Đây là một vấn đề gây đại họa cho Giáo hội Công giáo trong những năm gần đây.

Các nhà bảo vệ luật pháp, nhà báo, nhà chính luận hi vọng đây sẽ là một tài liệu mang tính chất cải cách, ít nhất cũng là trong lĩnh vực trừng phạt đối với tội lạm dụng tình dục trẻ vị thành niên của giới tu sĩ Công giáo. Theo tài liệu nói trên của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin, Vatican đã quyết định thay đổi một số thủ tục sau đây:

- Tăng gấp đôi thời gian xem xét của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin đối với các linh mục lạm dụng tình dục trẻ vị thành niên, trước đây là 10 năm, nay là 20 năm, nghĩa là, nếu trước đây nạn nhân bị lạm dụng tình dục có quyền đệ đơn kiện linh mục phạm tội trong vòng 10 năm kể từ khi người đó đủ 18 tuổi, tức là đến lúc nạn nhân tròn 28 tuổi, thì nay theo tài liệu mới,

thời gian có quyền khiếu kiện kéo dài thêm 10 năm nữa, tức là đến lúc nạn nhân tròn 38 tuổi. Trong một số trường hợp cụ thể Thánh Bộ Giáo lí Đức tin có quyền kéo dài thêm thời hạn xem xét.

- Tòa Thánh Vatican dự định trừng phạt không chỉ những linh mục có quan hệ tình dục với trẻ vị thành niên (trẻ em dưới 18 tuổi) mà cả những linh mục sở hữu, tàng trữ và truyền bá những tài liệu khiêu dâm có hình ảnh trẻ vị thành niên dưới 14 tuổi.

- Thánh Bộ Giáo lí Đức tin cũng trừng phạt cả những linh mục lạm dụng tình dục đối với trẻ em thiếu năng trí tuệ.

- Trong tài liệu mới của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin (art. 15) quy định rằng, trong phiên tòa xét xử một linh mục phạm tội nghiêm trọng, khác với trước đây theo quy định cũ, đòi hỏi tất cả các thành viên của tòa án phải là giáo sĩ, nay theo quy định mới, chỉ yêu cầu thẩm phán, công tố viên, công chứng viên và các vị bảo trợ phải là giáo sĩ. Như vậy, hiện nay không chỉ các giáo sĩ có học vị tiến sĩ giáo luật, mà cả các giáo dân cũng được phép tham gia phiên tòa với tư cách luật sư hay người đại diện, tuy họ chưa có bằng tiến sĩ giáo luật. Năng lực của những người này có thể được chứng minh bằng cách khác, chẳng hạn, khi họ đã có bằng cử nhân. Ngoài ra, trong các phiên tòa đặc biệt này cũng có thể có sự cộng tác của các chuyên gia tâm lí hay bệnh lí.

Với những quy định mới này, người ta hi vọng cuộc “cải cách” của Vatican sẽ đi kèm những biện pháp kiên quyết để thực hiện chúng. Nhưng trên thực tế không hẳn là như vậy. Theo lời nhà báo Nga Stanislav Minin, với những bước đi này, cuộc “cải cách” của Toà thánh vẫn còn bị hạn chế, để tiến thêm được một bước, Toà Thánh đã lùi tới 3 bước.

Thứ nhất, trong tài liệu mới này của Thánh Bộ giáo lí Đức tin không nêu thật cụ thể, rõ ràng việc trừng phạt các linh mục phạm tội lạm dụng tình dục trẻ em như thế nào. Trong tài liệu chỉ nói rằng, linh mục phạm những tội tương tự cần phải bị trừng phạt phù hợp với tính chất nghiêm trọng của những tội đó, không loại trừ việc cấm đảm nhiệm chức vụ của giáo sĩ. Thánh Bộ Giáo lí Đức tin nêu ra thủ tục điều tra và kết tội, nhưng lại không đề ra bất kì sự trừng phạt tự nhiên nào (automatism), do vậy có thể tạo ra khoảng trống lớn cho việc lách luật. Những người phê phán tài liệu này của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin đòi hỏi phải đình chỉ chức vụ ngay lập tức không kèm theo bất cứ điều kiện gì đối với các linh mục phạm tội lạm dụng tình dục trẻ em vị thành niên.

Thứ hai, trong tài liệu của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin không quy định buộc hàng giáo sĩ Công giáo phải hợp tác với cảnh sát khi lực lượng này tiến hành điều tra các trường hợp lạm dụng tình dục trẻ em ở các giáo xứ, ở các cơ sở nuôi dưỡng trẻ em của Công giáo hay trong các trường học. Việc hợp tác với các chính quyền dân sự vốn luôn là chủ đề gây tranh cãi trong thời gian gần đây. Nhưng về vấn đề này tài liệu của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin hoàn toàn không đề cập tới. Toà Thánh Vatican vẫn như trước đây, tiếp tục tuân theo những quy định trong huấn lệnh của Hồng y Alfredo Ottaviani được công bố từ năm 1962 liên quan đến việc giữ bí mật tuyệt đối các vụ điều tra các vụ xâm hại tình dục trẻ em của các linh mục để bảo vệ cái mà Toà Thánh gọi là “phẩm giá của tất cả những người có liên quan”. Toà Thánh Vatican cũng không thể buộc các giám mục cung cấp các bằng chứng

chống lại các linh mục trong giáo phận của mình. Trong tài liệu mới của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin không nói rõ sự trừng phạt đối với các giám mục che giấu tội lỗi của các linh mục khi phạm tội lạm dụng tình dục trẻ em, chuyển các linh mục phạm tội từ giáo xứ này sang giáo xứ khác hoặc từ trường này sang trường khác. Chính những việc làm như vậy của các giám mục đã gây tổn hại nặng nề thanh danh của Giáo hội Công giáo. Những gì xảy ra ở Hoa Kỳ, Đức và Ireland, v.v... trong thời gian qua đã minh chứng rõ ràng điều này.

Thứ ba, Thánh Bộ Giáo lí Đức tin vẫn giữ tối đa quyền lực của mình, kìm hãm sáng kiến và tính chủ động của hàng giáo sĩ ở các địa phương. Giám mục của giáo phận chỉ có quyền tiến hành điều tra ban đầu còn sau đó vị giám mục này phải chờ đợi chỉ thị xử lí từ Vatican. Giáo hoàng sẽ phải cân nhắc rất cẩn thận “đồng ý” hay “phản đối”, trong khi đó tình hình tại địa phương đôi khi lại đòi hỏi các giám mục sở tại phải hành động kiên quyết bởi vì thanh danh các giáo phận của họ sẽ bị tổn hại trước hết.

Sự chậm trễ đưa ra những quyết định là căn bệnh cố hữu của Vatican. Để có được những hướng dẫn cần thiết từ Toà Thánh cho các giám mục ở địa phương giải quyết những vụ lạm dụng tình dục của các linh mục ở giáo phận của mình, họ phải chờ đợi nhiều tháng trời, trong thời gian đó tình hình vụ việc có thể thay đổi và những biện pháp của Vatican đưa ra có thể sẽ trở nên muộn màng và không có hiệu quả. Sự cân nhắc thận trọng trong việc xử lí các linh mục phạm tội là cần thiết, nhưng e rằng với những quy định mới của Thánh Bộ Giáo lí Đức tin vừa đưa ra, việc giải quyết vấn nạn này vẫn chưa có được một sự đột phá cần thiết nhằm khôi phục lại thanh danh của Giáo hội Công giáo đã bị giảm sút nhiều qua những vụ scandals vừa qua./.

Khánh Vy